

Sluttrapport «Tegnspråklig vernepleieutdanning»

Stiftelsen Dam Helse - # 2019/HE2-278823

Søkerorganisasjon: Norges Døveforbund

Finn Arild Thordarson (NTS Kompetanse)

Steinar Vikholt (Universitetet i Sørøst-Norge)

Mars 2023

SAMMENDRAG

Målet med prosjektet var å etablere et bachelorprogram i vernepleie tilpasset døve, for å gi døve mulighet til å ta utdanning, og redusere sosiale ulikheter mellom døve og hørende.

Prosjektet ble gjennomført som et samarbeidsprosjekt mellom NTS Kompetanse og Universitetet i Sørøst-Norge.

Prosjektmålet ble oppnådd. Ved opptak til bachelor vernepleie med oppstart høst 2022 var 16 studieplasser kvotert til døve som snakker tegnspråk. 12 døve fikk plass på studiet. Prosjektet fikk mye god oppmerksomhet i media, og vant Stiftelsen Dams Årets Helsepris 2022.

Bakgrunn for prosjektet

Arbeidsløsheten blant døve estimeres å være ca 50%. Det finnes arbeidsplasser for døve, spesielt i Vestfold, Bergen og Oslo, men for å få fast stilling kreves det at man har utdanning. Bachelor i vernepleie er en av utdanningene som gir døve størst mulighet til jobb. Døve har utfordringer både med å få tilgang til og gjennomføre høyere utdanning. Det vil være et svært effektivt tiltak å kvalifisere døve som vernepleiere.

Målsetting og målgruppe

Målet med prosjektet var å etablere et bachelorprogram i vernepleie tilpasset døve. Gi døve mulighet til å ta utdanning slik at de kan få fast jobb. Det er gode jobbmuligheter for døve med bachelor i vernepleie i Vestfold. Redusere sosiale ulikheter mellom døve og hørende som gruppe med tilhørende helsegevinst.

Målgruppe: Døve/hørselshemmede som ønsker å ta vernepleieutdanning og få fast jobb. Tjenestemottakere som får bedre tegnspråkmiljø med høyt kvalifiserte fagpersoner.

Prosjektgjennomføring og metode

Prosjektet ble gjennomført som et samarbeidsprosjekt mellom NTS Kompetanse og Universitetet i Sørøst-Norge. I første del av prosjektet samarbeidet Finn Arild Thordarson og Steinar Vikholt med prosjektgruppa for å kartlegge et tidligere prosjekt gjennomført i Trondheim i 1996-2002, hvor Høgskolen i Sør-Trøndelag (nå NTNU) ga et tilrettelagt tilbud til døve allmennlærerstudenter.

Det ble tidlig klart at en løsning ville være å kvotere døve som en del av det ordinære studiekullet. Deretter ble ytterligere en prosjektmedarbeider ved USN hentet inn - Sabine Gehring. Utfordringen ble å finne ut hvilke kriterier man kunne kvotere en gruppe med døve tegnspråklige studenter inn i programme, og få godkjennelse for en slik løsning fra Kunnskapsdepartementet og få støtte for gjennomføring for denne løsningen ved USN.

Prosjektet ble forsinket med ett år da det krevdes en forskriftsendring som måtte søkes om med en årlig frist, som ikke kunne gjennomføres i tide for å få studieoppstart i 2021.

NTS Kompetanse og Norges Døveforbund bidro med markedsføring av tilbudet for å få døve søkere til tilbudet i januar-februar 2022.

Resultater, vurdering av resultat- og effektmål

Prosjektets målsetning ble oppfylt i 2022.

Ved opptak til bachelor vernepleie med oppstart høst 2022 var 16 studieplasser kvotert til døve som snakker tegnspråk. 12 døve fikk plass på studiet.

Universitetet i Sørøst-Norge har et godt samarbeid med NAV Tolketjenesten i Vestfold, og 3 tolker dekker tolkebehovet for 12 studenter. Studentene trenger ikke å tenke på eller ta ansvar for å bestille tolk. USN har også ansatt en döv lærer i kombinasjonsstilling med Stiftelsen Signo.

I skrivende stund har studentene fullført sitt første semester, og de har gitt gode tilbakemeldinger om at tilbudet er meget godt og at de føler seg inkludert på et annet nivå enn de tidligere har opplevd. Ut fra dette vurderer vi at prosjektet har oppnådd alle sine målsetninger fullt ut, og vi har sett at effekten er blitt enda bedre enn vi hadde forventet eller håpet på.

Prosjektet fikk mye oppmerksomhet i media, og vant Stiftelsen Dams Årets Helsepris 2022.

I forgrunnen: NDFs prosjektkoordinator Arash Bagherzadeh, generalsekretær Petter Noddeland, prosjektleder Finn Arild Thordarson og Solveig Kloppen. I bakgrunnen: styreleder i Stiftelsen Dam Lilly-Ann Elvestad og helseminister Ingvild Kjerkol. Foto: Frivillighet Norge/CF Salicath

Oppsummering og videre planer

NTS Kompetanse og USN følger opp videre. Vi håper at denne modellen kan bygges videre på, og at flere aktører blir inspirert til å bruke den samme modellen med inkludering på gruppenivå på flere samfunnsområder. Vi regner også med at gjennomføringen av utdanningstilbudet gir grunnlag for ny kunnskap og forskning.

Instituttet som driver vernepleierutdanningen har også startet følgeforskning på dette prosjektet og kommer til å følge dette opp mot evaluering og videre vurdering om opptaket kan gjøres om igjen på USN, enten på vernepleierutdanningen, eller andre nærliggende utdanninger.

Sandefjord, mars 2023

Finn Arild Thordarson (prosjektleder NTS Kompetanse)

Steinar Vikholt (prosjektleder Universitetet i Sørøst-Norge)